

**D131-Өсімдік шаруашылығы білім беру бағдарламасы бойынша докторантураға
түсушілерге арналған сұрақтар тізімі**

Бірінші блок бойынша сұрақтары

001

Егіншіліктің ғылыми негіздері: мақсаты мен міндеттері, қысқаша даму тарихы.

002

Өсімдік тіршілігінің факторлары және олардың маңызы.

003

Егіншіліктің негізгі заңдары және олардың маңызы.

004

Топырақтың физикалық қасиеттері.

005

Агрохимия ғылымының негізгі нысандары. Прянишников үшбұрышы.

006

Топырақтың механикалық құрамы және оның топырақ қасиеттеріне әсері

007

Топырақ ерітіндісінің реакциясы, топырақ қышқылдылығы мен сілтілігін реттеу жолдары.

008

Топырақтың су режимі және оны реттеу әдістері.

009

Топырақтың ауа режимі және оны реттеу әдістері.

010

Өсімдіктің қоректенуі

011

Топырақтың қорек режимі және оны реттеу әдістері.

012

Топырақ құнарлылығын арттырудағы тыңайтқыштардың маңызы.

013

Өсімдіктердегі қорек элементтерінің арақатынасы және олардың өніммен шығуы.

014

Топырақтың минералдық бөлігі.

015

Арамшөптер және олардың зияндылығы.

016

Арамшөптермен күрес шараларының түрлері.

017

Арамшөптермен күрестің агротехникалық шаралары.

018

Егістік топырағын өңдеудің мақсаты және міндеттері.

019

Қышқыл топырақтарға әк енгізу. Негізгі әк тыңайтқыштары, олардың енгізу мерзімдері мен тәсілдері.

020

Тыңайтқыштардың жіктелуі.

- 021
Ауылшаруашылық дақылдарының тұқымын себу және сепкеннен кейінгі топырақ өңдеу.
- 022
Топырақты минимальды өңдеудің мақсаты және міндеттері.
- 023
Егістік топырағының пісіп жетілуі және оның агротехникалық маңызы.
- 024
Суармалы егіншілік жағдайында топырақ өңдеудің ерекшеліктері.
- 025
Жаздық дақылдардың топырағын өңдеудің ерекшеліктері.
- 026
Топырақтағы азот қосылыстары және олардың өзгеруі.
- 027
Нитратты тыңайтқыштар, алу жолдары, қасиеттері және қолданылуы.
- 028
Өсімдік үшін фосфордың маңызы
- 029
Топырақ өңдеу жүйесі: әдістері мен тәсілдері.
- 030
Топырақтың органикалық бөлігінің пайда болуы және оның құрамы.
- 031
Ауыспалы егістердің ғылыми негіздері: маңызы, мақсаты мен міндеттері.
- 032
Ауыспалы егістерді жіктеу және олардың түрлеріне сипаттама
- 033
Эксперимент және бақылау жайлы түсінік, олардың негізгі ерекшеліктері
- 034
Фосфор тыңайтқыштарын алу жолдары.
- 035
Өсімдік тіршілігінде микроэлементтердің маңызы.
- 036
Марганец тыңайтқыштары, түрлері және қолданылуы.
- 037
Агрономиядағы зерттеу әдістерінің түрлері.
- 038
Эксперименттің (тәжірибенің) негізгі элементтері: тәжірибе сызбасы, нұсқа, бақылау нұсқасы, қайталануы.
- 039
Эксперименттік зерттеулерді жоспарлау және тәжірибе нәтижелерін статистикалық өңдеу.
- 040
Мәдени дақылдардың түрлі қағидаттарға негізделген жіктелуі.
- 041
Н.И.Вавиловтың мәдени өсімдіктердің шығу орталықтары туралы ілімі.
- 042
Өсімдік селекциясында түрішілік және алыстан будандастыру әдістері.
- 043
Мәдени өсімдіктердің тұқымдарын көбейту әдістері.
- 044
Тұқымның танаптық өнгіштігі және оны жоғарылату әдістері.
- 045
Ауылшаруашылық дақылдары тұқымдарының сорттық және себу сапасы.
- 046

Тұқымның жинаудан кейінгі пісіп-жетілуі және оның маңызы.
047
Кобальт тыңайтқыштары, түрлері және қолданылуы.
048
Кешенді тыңайтқыштар туралы түсінік және оларды жіктеу
049
Сұйық кешенді тыңайтқыштар.
050
Қазақстанның негізгі астық дақылдары: морфологиялық және биологиялық ерекшеліктері.
051
Дәнді дақылдардың өсу және даму кезеңдері.
052
Жаздық астық дақылдары: биологиялық ерекшеліктері және өсіру технологиялары.
053
Күздік астық дақылдары: морфологиялық және биологиялық ерекшеліктері.
054
Дәнді бұршақ дақылдары: морфологиялық және биологиялық ерекшеліктері.
055
Органикалық тыңайтқыштар және олардың жіктелуі.
056
Төсенішті көңді сақтау әдістері.
057
Қордалар, оларды дайындау технологиясы.
058
Күнбағыстың биологиялық ерекшеліктері және өсіру технологиясы.
059
Майлы дақылдар: морфологиялық және биологиялық ерекшеліктері.
060
Картоптың биологиялық ерекшеліктері және өсіру технологиясы.
061
Бақша дақылдары: морфологиялық және биологиялық ерекшеліктері.
062
Жүгерінің биологиялық ерекшеліктері және өсіру технологиясы.
063
Тыңайтқыш қолданудың негізгі тәсілдері мен мерзімдері.
064
Күріш және күріш ауыспалы егісі дақылдарын тыңайту жүйесі.
065
Күріштің биологиялық ерекшеліктері және өсіру технологиясы.
066
Мақтаның маңызы және биологиялық ерекшеліктері.
067
Көкөніс дақылдары: морфологиялық және биологиялық ерекшеліктері.
068
Көпжылдық бұршақ тұқымдас шөптердің шаруашылық маңызы.
069
Өсімдік аурулары және олармен күрес шаралары.
070
Мәдени дақылдар егістеріндегі зиянкестер және олармен күрес шаралары.

Екінші блок бойынша сұрақтары

001

Топырақ түзуші факторлар және олардың маңызы.

002

Топырақ биотасының белсенділігін анықтауды сандық бағалау.

003

Топырақтың жылу режимін реттеу әдістері.

004

Топырақ құнарлылығының агрофизикалық көрсеткіштері және оларды талдаудың маңызы.

005

Өсімдіктің химиялық құрамы.

006

Топырақ микроорганизмдерінің өсімдіктің қоректенуіне әсері.

007

Топырақ құнарлылығының агрохимиялық көрсеткіштері және оларды талдаудың маңызы.

008

Топырақтағы органикалық заттың маңызы және оны талдау әдістері.

009

Топырақтың ең төменгі ылғал сыйымдылығын анықтау әдістемесі.

010

Топырақтың қуыстылығын анықтау әдістемесі.

011

Топырақ қарашірігі мөлшерін анықтау әдістемесі.

012

Топырақтың органикалық бөлігі.

013

Сор, сортаң топырақтарға гипс енгізу. Құрамында гипс бар химиялық қосылыстар және оларға қойылатын талаптар.

014

Минералдық тыңайтқыштар түрлерін сыртқы белгілеріне қарап анықтау.

015

Арам шөптердің зияндылық деңгейін анықтау әдістемесі.

016

Ауылшаруашылық дақылдары егісіндегі зиянды өсімдіктерді есептеу әдістемесі және сандық бағалау.

017

Гербицидтердің биологиялық және экономикалық тиімділігін анықтау.

018

Топырақты негізгі өңдеу кезінде кесектілігі мен жалдылығын бағалау.

019

Топырақ өңдеудің сапасын агротехникалық бағалау.

020

Себу алдындағы өңдеуден соң топырақтың тығыздығы мен қаттылығын анықтау.

021

Сүдігерге жыртылған жерді сандық және сапалық бағалау.

022

Топырақ өңдеудің ресурснөмдегіш технологияларының тиімділігін анықтау.

023

Топырақтың қалың мәдени жырту қабатын жасаудың тәсілдері.

024
Өсімдік үшін азоттың маңызы.

025
Аммиакты тыңайтқыштар, алу жолдары, қасиеттері және қолданылуы.

026
Өсімдікте фосфордың жетіспеушілігінің сыртқы белгілері.

027
Суда еритін фосфор тыңайтқыштары, құрамы және қасиеттері.

028
Топырақтың гранулометриялық құрамын анықтау.

029
Жыртылатын жерлер топырағының эрозияға ұшырау деңгейін анықтау.

030
Егіншіліктегі ауыспалы егістің маңызы және олардың жіктелуі

031
Ауыспалы егістің айналым кестесін құрастыру қағидалары.

032
Танаптық тәжірибенің негізгі элементтері.

033
Егіншілік және өсімдік шаруашылығындағы эксперименттердің түрлері.

034
Танаптық тәжірибелерді салу және жүргізу техникасы.

035
Танаптық тәжірибелердегі жүргізілетін есептеулер мен бақылаулар, өнімділікті анықтау.

036
Ауылшаруашылық дақылдары селекциясында қолданылатын негізгі әдістер.

037
Селекцияда бастапқы материалды алу әдістері.

038
Азот тыңайтқыштарының тиімділігін арттыру жолдары.

039
ТМД аумағындағы фосфорлы кен орындары.

040
Топырақ құрамындағы микроэлементтер, олардың мөлшері және түрлері.

041
Бор тыңайтқыштары, түрлері және қолданылуы

042
Өсімдік шаруашылығында селекциялық үдерісті ұйымдастыру және орындау әдістемесі.

043
Селекциялық-тұқымдық питомниктерде тұқымдық материалды көбейту әдістері.

044
Тұқымның далалық өнгіштігін, өсімдіктің сақталуы мен өміршеңдігін анықтау әдістемелері.

045
Ауылшаруашылық дақылдары тұқымдарының себу сапасы көрсеткіштерін анықтау.

046
Бастапқы тұқым шаруашылығын ұйымдастырудың кезеңдері және қойылатын талаптар.

047
Мыс тыңайтқыштары, түрлері және қолданылуы.

048
Кешенді тыңайтқыштарды алу әдістері және қасиеттері.

049

- Кешенді тыңайтқыштардың агротехникалық және экономикалық маңызы.
050
- Минералды тыңайтқыштарды сақтау, дайындау және енгізу.
051
- Астық дақылдары дәнiнiң сапалық көрсеткіштерiн анықтау.
052
- Дәнді дақылдардың 1000 дән салмағын анықтау әдістемесі.
053
- Жаздық арпа өсімдігіне биометриялық талдау жүргізу әдістемесі.
054
- Күздік бидай өсімдігіне биометриялық талдау жүргізу әдістемесі.
055
- Көкөніс дақылдары өсімдіктеріне биометриялық талдау жүргізу әдістемесі.
056
- Күнбағыс дақылды өсімдігіне биометриялық талдау жүргізу әдістемесі.
057
- Майлы дақылдар өсімдіктеріне биометриялық талдау әдістемесі.
058
- Картоп дақылды өсімдігіне биометриялық талдау жүргізу әдістемесі.
059
- Бақша дақылдары өсімдіктеріне биометриялық талдау жүргізу әдістемесі.
060
- Жүгері тұқымын себу мерзімі мен себу мөлшерін анықтау.
061
- Көңнің түрлері, дайындау әдістері.
062
- Төсенішті көң, оның химиялық құрамы.
063
- Бактериалды тыңайтқыштар.
064
- Жаздық бидай мен арпаның қоректену ерекшеліктері және олардың тыңайту жүйесі.
065
- Күріш өсімдігіне биометриялық талдау жүргізу әдістемесі.
066
- Мақта өсімдігіне биометриялық талдау жүргізу әдістемесі.
067
- Көкөніс дақылдары тұқымдарының себу мерзімі мен себу мөлшерін анықтау.
068
- Жоспарлы өнімге қажетті тыңайтқыш мөлшерін есептеу әдістері.
069
- Өсімдік ауруларының зияндылық деңгейін анықтау әдістері.
070
- Ауылшаруашылық дақылдары өсімдіктерінің зиянкестермен зақымдануын анықтау әдістері.

Үшінші блок бойынша сұрақтары

- 001
Қазақстандағы суармалы егіншіліктің қазіргі жағдайы және келешегі.
- 002
Өсімдік тіршілігі факторларының өнімділік пен өнім сапасына әсері.
- 003

Климаттың жаһандық өзгеруі жағдайында азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету.
004
Топырақ өңдеу кезіндегі технологиялық үдерістер.
005
Минералдық тыңайтқыштарды қолдану әдістері және экологиялық қауіпсіздігі.
006
Суармалы егіншілікте топырақ құнарлылығын арттыру жолдары.
007
Ирригация, суару жүйелерінің элементтері және суару әдістері.
008
Топырақ құрылымына суармалы өңдеу технологиясының әсері.
009
Топырақтың қорек режимінің дақылдар өнімділігіне әсері.
010
Өсімдікке қажетті химиялық элементтер.
011
Өсімдіктің даму кезеңдеріне қарай қоректену ерекшеліктері.
012
Топырақтың жалпы және тиімді құнарлылығы.
013
Топырақтың биологиялық сіңіру қабілеті және оның өсімдік қоректенуі мен тыңайтқыш қолданудағы рөлі.
014
Физиологиялық тепе-тең қоректік ерітінділер. Иондардың антагонизм және синергизм құбылыстары.
015
Топырақ құнарлылығы және тыңайтқыш қолдану жүйесі.
016
Егіншілікте арамшөптерге қарсы жүргізілетін химиялық күрес шараларының экологиялық зардаптары.
017
Егіншілікте арамшөптермен күрестің биологиялық әдістері және олардың келешегі.
018
Өсімдіктерді зиянды ағзалардан қорғаудың биологиялық әдістері және олардың келешегі
019
Топырақ өңдеудің мақсаты мен міндеттері және оның теориялық негіздері.
020
Топырақ өңдеудің инновациялық технологиялары.
021
Топырақты химиялық мелиорациялау әдістері.
0122
Топырақты минимальды өңдеудің және нөлдік технологиясының маңызы.
023
Топырақ өңдеу агрегаттарына қойылатын заманауи талаптар.
024
Топырақ өңдеудің біріктірілген әдістерінің тиімділігі.
025
Аммонификация, нитрификация және денитрификация құбылыстары
026
Амидті тыңайтқыштар, алу жолдары, қасиеттері және қолданылуы.
027
Топырақтағы фосфор қосылыстары.

- 028
Ерімейтін фосфор тыңайтқыштары, құрамы және қасиеттері.
- 029
Фосфор тыңайтқыштарының топырақпен әрекеттесуі
- 030
Топырақ өңдеудің аймақтық технологияларын жетілдіру.
- 031
Эрозияға ұшыраған жерлердің құнарлылығын қалпына келтіру жолдары.
- 032
Өсімдік шаруашылығындағы әртараптандыру дақылдарының ролі.
- 033
Ауыспалы егіс туралы түсінік және оның маңызы.
- 034
Танаптық тәжірибеге қойылатын талаптардың орындалуына қарай зерттеулердің тиімділігі.
- 035
Агрономиядағы зерттеулердің заманауи әдістері.
- 036
Өсімдік шаруашылығындағы зерттеулердің басым бағыттары.
- 037
Зерттеулер нәтижелерін статистикалық талдау әдістері.
- 038
Ауылшаруашылық дақылдарының үздік сорттарын пайдаланудың тиімділігі.
- 039
Қазақстанның егіншілігі мен өсімдік шаруашылығының негізгі басым бағыттары.
- 040
Молибден тыңайтқыштары, түрлері және қолданылуы.
- 041
Мырыш тыңайтқыштары, түрлері және қолданылуы.
- 042
Күрделі кешенді тыңайтқыштар, оларды алу жолдары, құрамы және қасиеттері.
- 043
Аралас кешенді тыңайтқыштар, олардың құрамы мен қасиеттері.
- 044
Құс саңғырығы, оның құрамы, сақтау әдістері және қолданылуы.
- 045
Өсімдік селекциясындағы заманауи генетикалық әдістер.
- 046
Өсімдік селекциясындағы будандастырудың ғылыми негіздері және практикалық маңызы.
- 047
Ауылшаруашылық дақылдарының тұқым шаруашылығын ұйымдастыру.
- 048
Тұқымдық материалдың сапасының маңызы.
- 049
Селекциядағы өсімдік қорларының әлемдік генетикалық банктерінің маңызы.
- 050
Дәнді астық дақылдарының азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етудегі орны.
- 051
Қазақстанда дәнді дақылдар өсірудің келешегі және отандық селекцияның жетістіктері.
- 052
Қазақстанның ішкі сұранысын толық қамтамасыз ететін ауылшаруашылық дақылдары.
- 053

Күздік астық дақылдарды өсірудің артықшылықтары.

054

Қазақстанда дәнді бұршақ дақылдарын өсірудің келешегі.

055

Топырақты органикалық заттармен және азотпен байытуда жасыл тыңайтқыш маңызы.

056

Тыңайтқыш қолдану жүйесі туралы түсінік және оның міндеттері.

057

Өсімдіктің топырақ құрамындағы қоректік заттарды пайдалануы.

058

Минералды тыңайтқыш мөлшерін анықтаудың есептік тәсілдері.

059

Көкөніс және бақша дақылдарын тыңайту жүйесі.

060

Майлы дақылдар өнімін өндіру бағыттары.

061

Майлы дақылдардың экспорттық әлеуеті және оларды өндіру қарқындылығы.

062

Қазақстанда картоп өсірудің қазіргі жағдайы және келешегі.

063

Қазақстанда бақша дақылдары өндірісінің қазіргі жағдайы және келешегі.

064

Жүгерінің биоресурстық әлеуеті және өндірудің келешегі.

065

Күріштің ауыспалы егістегі мелиоративтік және экологиялық ролі.

066

Қазақстанда мақта өсірудің қазіргі жағдайы және келешегі.

067

Қазақстанда көкөніс дақылдарын өсірудің қазіргі жағдайы және келешегі.

068

Көпжылдық бұршақ тұқымдас шөптердің топырақ құнарлылығын арттырудағы ролі.

069

Ауылшаруашылық дақылдарының ауруларымен күрестің биологиялық әдістері.

070

Ауылшаруашылық дақылдарының зиянкестерімен күрестің заманауи әдістері.